

Inhoudsopgave

1. Inleiding	blz. 1
2. Waar doe je het allemaal van?	blz. 2
3. Wat doe je er allemaal van?	blz. 3
4. Geldzaken	blz. 5
5. Soorten uitgaven	blz. 6
6. Geld tekort!	blz. 7
7. Hoe zorg je dat je uitkomt met je geld?	blz. 9
8. Maandbegroting	blz. 10
9. Betaal niet teveel!	blz. 12
10 Handig om te weten	blz. 13
11. Budgetteren	blz. 14
12. Incasso/deurwaarder	blz. 15
13. Schulden	blz. 16
14. Studieschuld terugbetalen/OV te laat stopzetten	blz. 17
15. Helemaal geen geld	blz. 18
16. Lenen	blz. 18
17. DUO	blz. 20
18. Schulden en het JIP Rotterdam	blz. 23
19. Handige adressen	blz. 25
Bijlagen	
Bijlage 1: Minimumloon juli 2018	blz. 26

Dit boekje is een uitgave van het JIP Rotterdam

Vijverhofstraat 47
3032 SB Rotterdam
010-4362544

WhatsApp: 06-20521076
Uitgave: augustus 2018

Inleiding

Als je op jezelf woont of gaat wonen, als je gaat studeren of een (bij)baantje hebt zijn er veel verschillende zaken en regelingen waar je rekening mee moet houden. Daarom hebben we in dit boekje geprobeerd om alles over geld en geldzaken voor je op een rijtje te zetten.

Hoe ga jij om met je geld? Ben je een **spaarvarken**, die iedere cent opspaart of ben je meer een **big spender** en geef je meteen zonder erbij na te denken iedere cent uit die je binnen krijgt om jezelf en al je vrienden eens lekker te verwennen?

Ze zeggen weleens dat geld niet gelukkig maakt, maar het is wel erg handig als je het hebt. Geld genoeg? Dan hoef je meestal niet te kiezen tussen nieuwe schoenen en een weekendje weg; dan doe je het gewoon allebei! Jammer genoeg is het voor de meesten van ons niet zo makkelijk. Je moet keuzes maken en goed nadenken over wat je met je geld gaat doen. Het uitgeven van geld gaat vaak sneller dan geld verdienen. Koop je meer dan je eigenlijk uit kunt geven? Het kan zijn dat je zo nog flink in de problemen gaat komen.

Via onze internetsite www.jip.org kun je meer informatie vinden over geld en kun je ook een online-budgetberekening maken. Met deze budgetberekening kun je heel makkelijk een overzicht krijgen van je inkomsten en uitgaven. Ook kunnen we samen in het JIP Rotterdam met jou een maandbegroting invullen om te zien wat je maandelijks overhoudt. Hou je niets over of geef je teveel uit? Dan gaan we samen op zoek naar een oplossing. Deze maandbegroting kun je ook hier in het boekje terugvinden.

Wil je nog meer informatie over geld? Neem dan eens een kijkje op de website: www.nibud.nl

Beschik je niet over een computer? Dan mag je bij ons in het JIP Rotterdam gratis gebruik maken van één van onze computers tijdens onze inloopsprekuren. Je bent van harte welkom!

2. Waar doe je het allemaal van?

Je ouders

De meeste jongeren krijgen van hun ouders zakgeld en/of kleedgeld. Hoeveel dat is hangt vaak af van hoe oud je bent en wat je ervan moet doen! Mag je alles vrij besteden en kopen je ouders voor jou dingen zoals kleding, spullen voor school en betalen ze ook je sportabonnement? Of moet je echt alles zelf betalen van je zak en/of kleedgeld? Dat maakt nogal een verschil.

In hoeverre moeten ouders voor je zorgen?

Ouders zijn totdat je 21 jaar wordt onderhoudsplichtig. Dat betekent dat zij financieel voor je moeten zorgen. Wanneer je trouwt als je onder de 21 jaar bent is je partner onderhoudsplichtig. Ben je jonger dan 18 jaar dan moeten je ouders de kosten voor verzorging en opvoeding betalen. Ben je 18, 19 of 20 jaar dan komen de kosten voor je studie en je levensonderhoud voor de rekening van je ouders. Het is natuurlijk een beetje vaag wat nou precies die kosten voor opvoeding en verzorging zijn. Het is namelijk niet zo dat je ouders maar alles moeten betalen wat jij wilt hebben of doen.

Kinderbijslag

Iedereen heeft weleens gehoord van kinderbijslag. Maar waar is dat nou precies voor? Kinderbijslag is voor je ouders. Het wordt dus ook aan hen uitbetaald en het komt waarschijnlijk niet op jouw rekening terecht. Dat komt omdat de kinderbijslag er is als bijdrage voor je ouders om voor jou te zorgen. Veel ouders gebruiken dit om te sparen voor je studie later of gewoon voor jouw dagelijkse verzorging. Denk maar aan kleding, eten en drinken. Wil je precieze bedragen weten of gewoon meer informatie? Neem dan eens een kijkje op www.svb.nl

Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO- IB groep)

Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO- IB groep) zorgt er onder andere voor dat regels van het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen worden uitgevoerd. Zij voeren bijvoorbeeld de wet studiefinanciering en de wet tegemoetkoming in de schoolkosten uit. Als je naar school gaat moet je boeken betalen maar ook lesgeld of collegegeld. Je kunt dan, volgens deze wetten, recht hebben op een bijdrage van de overheid in de vorm van een tegemoetkoming studiekosten of een studiefinanciering (stufi). DUO- IB groep zorgt er dan onder andere voor dat diegene die hier recht op hebben deze bijdrage ook krijgen. Kijk op www.duo.nl waar je recht op hebt. Let op! Je moet je studiefinanciering zelf aanvragen. Wij kunnen je in het JIP Rotterdam daarbij helpen.

Aan het werk

Dé manier om aan geld te komen is natuurlijk door er voor te werken. Vanaf je 13e mag je al werken (wel beperkt). Er zijn verschillende dingen die je kunt doen. Zo kun je auto's wassen, vakken vullen, oppassen en een krantenwijk lopen. Er zijn veel verschillende regels wat betreft bijbaantjes. Want het is niet zo dat je alles mag doen. Er zijn regels voor elke leeftijd. Voor meer informatie hiervoor neem eens een kijkje op de website van de Rijksoverheid: www.rijksoverheid.nl

Als je op zoek gaat naar een (bij)baantje vergeet dan niet om even langs te komen bij het JIP Rotterdam. Samen kunnen we aan de slag met het maken of updaten van je CV en sollicitatiebrief.

Nog leuker om te weten is natuurlijk wat je gaat verdienen. Vanaf je 15e geldt er al een speciaal wettelijk minimumloon. Benieuwd wat jij minimaal gaat verdienen? Achterin dit boekje kun je de bedragen van het minimumjeugdloon januari 2018 vinden.

3. Wat doe je er allemaal van?

Eindelijk weer wat geld op je bankrekening, maar nu nog bedenken wat je er allemaal van gaat doen! Niet zo moeilijk toch? Lekker uit eten, naar de bioscoop en toch nog even die ene broek halen! Keuzes genoeg dus, maar als je op jezelf gaat wonen komen er nog een aantal extra uitgaven bij. Het is handig om daar rekening mee te houden.

Als je nog thuis woont

Als je nog thuis woont betalen je ouders vaak je eten, de huur, de verzekeringen etc. Als je zelf inkomsten hebt, kunnen je ouders je vragen om hierin mee te betalen (kostgeld).

Toch doe je wel bepaalde uitgaven als je thuis woont. Misschien zit je wel op een sportschool of heb je een dure hobby. Natuurlijk wil je heel de dag online zijn en moet je de kosten van je mobiele abonnement zelf betalen. Zoals je ziet zijn er genoeg uitgaven!

Als je op jezelf woont

Als je op je zelf woont moet je meer kosten maken dan wanneer je thuis woont. Je moet zaken betalen zoals je boodschappen, de huur, energie en water. Maar denk ook aan verzekeringen en heffingen van de gemeente en waterschap.

* Heffingen van de gemeente en waterschap

Aan de gemeente moet je verschillende zaken betalen, waaronder onroerende zaak belasting, afvalstoffenheffing, etc. Als je onder een bepaald minimum zit met je inkomen, dan kun je voor sommige van deze belastingen gedeeltelijk kwijtschelding krijgen. Op <http://www.rotterdam.nl/belastingen> kun je meer informatie en tarieven vinden.

Het hoogheemraadschap berekent je verontreinigingsheffing, ingezetenenomslag en waterschapsomslag. De eerste twee worden verrekend via de Eneco rekening, van de laatste krijg je één keer per jaar een aanslag. Op www.schielandendekrimpenerwaard.nl kun je meer informatie vinden over de aanslagen en wat ze voor dit geld allemaal doen.

* Verzekeringen

Je kunt je tegen veel zaken verzekeren. Denk daarbij aan inbraak, brand maar ook als je ziek wordt kunnen de kosten van artsen, medicijnen of het ziekenhuis hoog oplopen. Veel verzekeringen hebben pakketverzekeringen. Hierin zitten bijvoorbeeld een ziektekosten-, inboedel- en aansprakelijkheidsverzekering. Vaak is zo'n pakket goedkoper dan allemaal losse verzekeringen. We bespreken op de volgende pagina drie verzekeringen die voor iedereen aan te raden zijn.

Zorgverzekeringswet

Ben je jonger dan 18 jaar, dan ben je automatisch gratis meeverzekerd bij je ouders/verzorgers. Iedereen vanaf 18 jaar is **verplicht** om zelf een zorgverzekering af te sluiten. Deze verzekering bestaat uit een basispakket en eventueel een aanvullende verzekering. Afhankelijk van je inkomen en je gezinssituatie kan je recht hebben op zorgtoeslag. Je ontvangt dan van de Belastingdienst een tegemoetkoming om je maandelijkse premie te betalen. Op www.toeslagen.nl kan je uitrekenen of je hier recht op hebt. De zorgtoeslag kan je aanvragen bij de Belastingdienst, kijk op www.toeslagen.nl of www.belastingdienst.nl

Op www.independer.nl en op www.zorgwijzer.nl kun je zorgverzekeringen met elkaar vergelijken om te kijken welke zorgverzekering het beste bij jou past. De premie voor de basisverzekering is bij iedere zorgverzekeraar nagenoeg hetzelfde. Maar voor de aanvullende verzekering kan dit wel verschillen. Het kan soms wel een paar honderd euro op jaarbasis schelen. Sluit de verzekering niet via Independer af, maar direct op de site van de goedkoopste en/of beste zorgverzekeraar.

Inboedelverzekering

Je hoopt natuurlijk dat het je niet overkomt, maar inbraak of brand kunnen voor veel kosten zorgen. Denk maar aan de waardevolle spullen in je huis die verloren gaan, zoals een laptop, televisie en iPad. Je kunt je hiervoor verzekeren. Hoe hoog je premie is hangt onder andere af van de waarde van je spullen. Je verzekeringsmaatschappij kan voor je uitrekenen hoeveel je spullen ongeveer waard zijn. Informeer bij je verzekeringsmaatschappij naar de kosten.

Wettelijke Aansprakelijkheids Verzekering (W.A.)

Als je per ongeluk iets van iemand anders kapot maakt of iemand verwondt, kun je jezelf daartegen verzekeren door middel van aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren (ook wel Wettelijke Aansprakelijkheid (W.A.) verzekering genoemd). Deze verzekering is niet verplicht, maar wel aan te raden. Als je 18 jaar of ouder bent moet je in principe zelf een WA afsluiten (soms is dat niet nodig als je uitwonend student bent of thuis woont en nog onder de WA Verzekering van je ouders valt).

Overige verzekeringen

Ben je bromfietser (ook scooter of snorfiets), motorrijder of automobilist dan moet je een verplichte W.A- motorrijtuigenverzekeringen afsluiten.

Natuurlijk kun je zelf, naast bovenstaande verzekeringen nog veel meer verzekeringen afsluiten, zoals een reisverzekering, levensverzekering, rechtsbijstandverzekering etc. Of dat wel of niet verstandig is moet je zelf inschatten, waarbij je rekening houdt met je persoonlijke omstandigheden en de risico's die je loopt. Wil je advies over verzekeringen, dan kun je terecht bij het infocentrum van het Verbond van Verzekeraars. Voor meer informatie kun je kijken op www.verzekeraars.nl

4. Geldzaken

Het is handig om al je geldzaken netjes bij elkaar te houden. Stop alles overzichtelijk opgeborgen in één of meerdere mappen, zo kun je dingen makkelijk terugvinden en nakijken of rekeningen wel of niet betaald zijn. **Welke papieren zijn handig om te bewaren en hoe lang?**

- Bevestiging dat je jouw studentenreisproduct hebt opgezegd (5 jaar)
- Bankoverzichten van af- en bijschrijvingen (5 jaar)
- Jaaropgaven (5 jaar)
- Definitieve beschikkingen Belastingdienst (5 jaar)
- Toekenning van een uitkering (5 jaar)
- Toekenningen van huur- en zorgtoeslag (5 jaar)
- Uitkeringspecificaties (totdat je je jaaropgave hebt gehad)
- Loonstrookjes (totdat je je jaaropgave hebt gehad)
- Huurcontract (zolang je ergens woont)
- Belasting teruggave (zolang je de uiteindelijke beschikking nog niet hebt)
- Polissen van verzekering (totdat je een nieuwe polis hebt)
- Arbeidscontract (altijd)
- Kwitantie van je borg (zolang je ergens woont)

Betaalrekening

Om je geldzaken te regelen is een betaalrekening bij de bank erg gemakkelijk. Zeker als je studiefinanciering of een (bij)baan hebt. Tot je 18e heb je toestemming van je ouders nodig om een betaalrekening te openen. Met een betaalrekening kun je geld overmaken naar andere rekeningen. Dit kun je doen door de acceptgiro's die je krijgt in te vullen en op te sturen naar je bank, maar internetbankieren is veel makkelijker. Je kunt rekeningen ook automatisch laten overmaken. Als je toestemming geeft aan een bedrijf of organisatie om elke periode een bedrag van je rekening te laten afschrijven noem je dit een automatische incasso. Als jij je bank vraagt of ze iedere maand een bedrag automatisch overmaken naar een bedrijf dan noem je dat een periodieke overschrijving.

Automatisch betalen is erg geschikt voor uitgaven die moeten en/of steeds weer terugkomen (zoals huur, verzekeringen etc), omdat je ze dan niet kan vergeten. Als je de datum van overmaking zet net nadat je salaris, uitkering of studiefinanciering is overgemaakt, dan heb je voldoende geld op je rekening om te kunnen betalen (tenminste dat is wel de bedoeling!). Met internetbankieren kun je dit makkelijk instellen. Internetbankieren is sowieso aan te raden, omdat je altijd, een goed overzicht van je rekening en betalingen hebt en ze worden snel verwerkt. Vraag dit aan bij je bank. Ook kun je op je telefoon de app van je bank downloaden, zodat je elke dag kunt checken hoeveel er nog op je bankrekening staat. Beveilig de app natuurlijk wel goed met een code!

Sommige banken hebben speciale betaalrekeningen voor jongeren waar je ook rente op krijgt. Heb je geld over en wil je meer rente dan kun je ook een spaarrekening openen. Met een spaarrekening kun je niet betalen, alleen sparen. Stap eens binnen bij een bank om te vragen naar hun mogelijkheden. Vergelijk ook de rentepercentages en het aanbod van de banken eens met elkaar, dat kan soms zo een paar procenten schelen. Internetsparen levert meestal de meest gunstige rente op.

Pinnen of contant?

Bij het openen van een betaalrekening van de bank krijg je een pinpas. Met een pinpas kun je met je pincode geld opnemen bij de bank of de geldautomaat en betalen in winkels (vaak ook in het buitenland). Een pinpas is erg makkelijk omdat je niet met een portemonnee vol geld hoeft rond te lopen (met de kans dat die straks nog gejat wordt!). Een nadeel van een pinpas is dat je er vaak ongemerkt en makkelijk geld mee uitgeeft.

Hou je niet van plastic en betaal je het liefst contant, dan zie je goed wat je uitgeeft. Je kunt met contant geld ook niet meer uitgeven dan je in je portemonnee hebt gedaan.

Welke bank moet je nou nemen? Iedere bank heeft andere betaalpakketten, kosten en mogelijkheden. Neem eens een kijkje op de website van verschillende banken om te zien welke bank bij jou past! Bijvoorbeeld: www.ing.nl, www.abnamro.nl, www.snsbank.nl, www.rabobank.nl.

5. Soorten uitgaven

Huh, soorten uitgaven? Je kan toch maar op 1 manier je geld uitgeven? Je kunt uitgaven in drie soorten verdelen. Je hebt de verplichte uitgaven, de dagelijkse uitgaven en de grote uitgaven.

Verplichte uitgaven: Dit zijn uitgaven die steeds weer terugkomen bijvoorbeeld per maand of per kwartaal en waarvoor je vaak een contract hebt afgesloten. Je kan hierbij denken aan rekeningen voor je huur, gas, water en licht en verzekeringen. Vergeet ook niet je abonnement van je telefoon, je lidmaatschap op de sportschool of andere club. Je noemt deze uitgaven ook wel vaste lasten.

Dagelijkse uitgaven: Dit zijn uitgaven die je uitgeeft aan boodschappen. Dan bedoelen we niet alleen je boodschappen die je haalt bij de supermarkt maar ook dingen zoals tijdschriften, make-up, schoonmaakspullen, je drankje tijdens het uitgaan, sigaretten, cadeautjes en ga zo maar door.

Grote uitgaven: Grote uitgaven zijn uitgaven voor spullen die je niet iedere dag koopt. Vaak kosten ze ook veel geld. Denk aan een wasmachine, winterjas, scooter auto, je reisje naar de wintersport of zonvakantie. Ook onverwachte reparaties vallen hieronder. Omdat grote uitgaven je vaak een smak geld kosten zou je hiervoor geld opzij kunnen zetten. Zo kom je niet voor verrassingen te staan als je koelkast ineens kapot gaat en kun je als de winter begint ook een leuke jas kopen. Maar hoe weet je wat je opzij moet zetten? Je weet natuurlijk nooit wanneer je koelkast of wasmachine het begeeft, maar je kunt daarvan wel een schatting maken.

Rekensommetje:

Het is een beetje ouderwets maar je kunt het uitrekenen door de manier van afschrijven te gebruiken. Een nieuwe koelkast gaat bijvoorbeeld ongeveer 10 jaar mee. Je deelt dan de nieuwprijs van je koelkast door het aantal maanden dat 'ie zou moeten meegaan. Dat bedrag zou je dan iedere maand opzij moeten zetten om na die jaren een nieuwe kopen. Of dat ook echt lukt hangt ook af van eventuele prijsstijgingen/dalingen en de reparaties.

Je kunt ook iedere maand een vast bedrag apart zetten om dit soort uitgaven te kunnen betalen. Niet iedereen houdt iedere maand een bedrag over om opzij te kunnen zetten voor dit soort uitgaven en/of te sparen. Natuurlijk zijn er dan ook andere creatieve oplossingen mogelijk als je wasmachine het begeeft en je geen geld hebt voor een nieuwe. Misschien wil je moeder nog voor je wassen, heb je een kennis die een wasmachine over heeft die je mag hebben of loop je tegen een betaalbare tweedehands aan.

6. Geld tekort!

Iedereen komt wel eens wat geld tekort! Als je geld tekort komt kun je verschillende dingen doen:

1) Zorgen dat je meer geld krijgt

- Ga op zoek naar een (beter betaalde) baan
- Vraag opslag
- Zorg dat je gebruik maakt van (kortings) regelingen zoals huurtoeslag, kwijtschelding van heffingen, Rotterdampas, etc.
- Ga met je ouders nog een keer in overleg over je zak- en/of kleedgeld
- Ga wat vroeger uit, zodat je gratis binnenkomt of probeer te besparen op uitgaan
- Kook met meerdere mensen, kook om de beurt of eet eens wat vaker bij je moeder of een vriend(in)!
- Stap over op shag of een goedkoper merk sigaretten als je rookt. Ook kun je zelf sigaretten gaan maken. Beter is om helemaal te stoppen, dan bespaar je pas veel!
- Ga eens wat extra op de koffie bij opa en oma en kijk ze eens lief aan!
Maak gebruik van de tips uit het hoofdstuk "betaal niet teveel" op bladzijde

2) Zorgen dat je uitkomt met het geld dat je hebt of wacht met kopen totdat je er geld voor hebt

Naast ervoor zorgen dat je meer geld krijgt kun je het natuurlijk ook proberen te doen met het geld dat je hebt of wachten totdat je er geld voor hebt. Dit klinkt heel logisch, maar is niet altijd gemakkelijk. Je wordt vaak verleid om impulsieve aankopen te doen. Denk maar aan alles wat er voorbij komt op social media, wat er ligt in de winkels, supermarkten of de reclames die je ziet op internet of tv. Je ziet de leukste nieuwste dingen die je gewoon moet hebben. Je vrienden kopen dit tenslotte ook. Helaas kan niet iedereen zich dat veroorloven. Het kan helpen om eerst eens een nachtje (of meer) te slapen voordat je iets gaat kopen. Soms kom je dan tot de conclusie dat je die schoenen eigenlijk niet eens nodig hebt of dat je wens niet NU in vervulling hoeft te gaan, maar pas volgende week (als je weer ruimte hebt in je budget of als de uitverkoop begint). Misschien ben je het zelfs al wel vergeten. Je kunt ook voordat je tot de aankoop overgaat bedenken wat je moet nalaten **later**, omdat je **nu** wat wilt hebben. Je kunt bijvoorbeeld niet meer dat rondje geven in de kroeg of niet mee met je vrienden naar de bios dit weekend. Zo kun je vooraf een keuze maken en hoef je achteraf niet te balen dat je (overhaast) het verkeerde hebt besloten.

3) Bezuinigen

Bezuinigen klinkt makkelijker dan het is. Je kunt bijvoorbeeld minder uitgaan of vaker de fiets nemen in plaats van je benzine slurpende scooter. Inkopen doen tegen het einde van de markt of aan het eind van de zaterdagmiddag bij de supermarkt. Dit kan soms veel schelen omdat spullen afgeprijsd worden. Maar wat nou als je zo gewend bent aan elke zaterdag shoppen, dat je daarop niet wil bezuinigen. Geen punt, want niemand anders kan voor jou bepalen waarop je kunt bezuinigen. Dat kun je het beste zelf uit zoeken. In het JIP Rotterdam kunnen we met jou bespreken waar je op kunt bezuinigen.

Je kunt niet op alles bezuinigen. Je huur moet gewoon betaald worden en kunt niet gaan onderhandelen over de prijs. Je kunt natuurlijk wel op zoek gaan naar iets goedkopers (dit is niet altijd even makkelijk!). Dingen waar je ook beter niet op kunt bezuinigen zijn bijvoorbeeld je verzekeringen (je kunt wel kijken naar goedkopere verzekeringen, maar je helemaal niet verzekeren kan later weer voor hoge kosten zorgen).

TIPS:

Wees realistisch in je bezuinigingen! Als je iets echt niet kunt laten (uit eten, uitgaan, roken etc) kijk dan of er een goedkoper alternatief voor te bedenken is of bezuinig

ergens anders op. Zo voorkom je teleurstellingen!

Check het internet!

Er zijn verschillende sites waar je (bijna) voor niets aan spullen kunt komen of waar je heel gemakkelijk kunt zien waar je het goedkoopst terecht kunt, zoals op www.vergelijk.nl. www.independer.nl vergelijkt de prijzen van verzekeringen/hypotheeken en leningen. Via www.gratisoptehalen.nl wordt van alles voor niets aangeboden, je hoeft het vaak alleen maar op te halen!

7. Hoe zorg je dat je rond komt met je geld?

Heb jij dat ook wel eens, dat als je een dagje gaat shoppen je portemonnee leeg is en je jezelf afvraagt waar je geld is gebleven. Geld uitgeven gaat vaak ongemerkt. Denk maar eens na wat je doet op zo'n dag. Hmm ..sale even paar leuke shirtjes halen, even een frietje eten, tussendoor nog naar het terras want je kwam een klasgenootje tegen. Die heb je nog getrakteerd op een glaasje en, o ja je moest volgens jou nog deo hebben en snel nog even een blikje cola gekocht, want van winkelen krijg je toch zo'n dorst.

Schulden ontstaan doordat je meer uitgeeft dan dat er binnenkomt. Als je weet wat je aan inkomsten hebt, kun je ook bepalen wat je kunt gaan uitgeven. Dus het antwoord op de vraag hoe je uit de schulden blijft klinkt simpel: zorg dat je niet meer uitgeeft dan je hebt.

Als je niet rondkomt met je inkomsten dan kun je eens kijken waar het aan ligt; Geef je je geld uit zonder erbij na te denken en kom je daardoor niet uit of verdien je gewoon te weinig en moet je kijken hoe je meer inkomsten kunt krijgen?

Als je een beetje zicht op je financiën wilt krijgen is het slim om een budgetberekening te maken. Op de site www.jip.org kun je een berekening maken. Heel gemakkelijk, want de computer rekent het zo voor je uit! Heb je geen computer bij de hand, dan kun je ook op papier de berekening maken door het invullen van het overzicht hierna of (gratis) gebruik maken van de computers bij het JIP Rotterdam. Ook kun je zelf de maandbegroting uit dit boekje invullen. Lastig? Wij kunnen dit samen met je doen in het JIP Rotterdam.

8. Maandbegroting

Om je eigen inkomsten en uitgaven een beetje in de gaten te houden is een maandbegroting maken een handige manier. Door het maken van een maandbegroting zie je wat er elke maand in en uit gaat.

Vul alle inkomsten en uitgaven in die je hebt per maand.

Korte uitleg:

- Vaste lasten zijn uitgaven die je moet betalen.
- Reserveringen zijn uitgaven die je niet perse moet betalen, maar waarvoor je geld opzij wilt zetten of voor uitgaven die je eens per jaar moet betalen.
- Dagelijkse en huishoudelijke uitgaven zijn uitgaven die je moet doen, maar waar het bedrag niet vast staat.

Sommige uitgaven zijn per 2 maanden, per kwartaal of per jaar. Bereken dan eerst hoeveel het per maand kost en vul dat bedrag in.

Bij het kopje overige kun je inkomsten, uitgaven en uitgaven invullen die voor jouw situatie gelden.

Als je automatisch spaart op een rekening waar je niet aan kan komen, vermeld je dit bedrag bij vaste lasten. Spaar je wel, maar staat het bedrag niet vast, dan kun je dit opschrijven bij reserveringen.

Als je alles ingevuld hebt, trek je de uitgaven van de inkomsten af. Als je de maandbegroting goed hebt ingevuld komt er € 0 uit.

Benieuwd naar wat je overhoudt?

Je kunt de maandbegroting ook gebruiken om te kijken hoeveel geld je overhoudt voor de reserveringen en dagelijkse en huishoudelijke uitgaven. Je vult dan alleen de uitgaven vaste lasten in. Dan trek je het totaal aan vaste lasten van het totaal aan inkomsten af. Je houdt dan een bedrag over dat je kunt verdelen over dagelijkse en huishoudelijke uitgaven en reserveringen.

Uitkomst:

Houdt je nu een negatief bedrag over als je de vaste lasten aftrekt van de inkomsten, dan kun je 2 dingen doen:

1. Je inkomen proberen te vergroten, door bijvoorbeeld te kijken of je een tweede bijbaan kan nemen of een andere baan waarmee je meer verdient
2. Op je vaste lasten besparen door bijvoorbeeld te zoeken naar een goedkopere ziektekostenverzekering of een abonnement op te zeggen van iets wat je niet echt nodig hebt.

Inkomsten	Uitgaven
Vast inkomen:	Vaste lasten:
Loon	Huur
Studiefinanciering	Energie (gas en elektra)
Zakgeld	Water
Kleedgeld	Premie zorgverzekering
Uitkering	WA (wettelijke aansprakelijkheid verzekering)
Huurtoeslag	Inboedelverzekering
Zorgtoeslag	Auto/brommerverzekering
Kinderopvangtoeslag	Wegenbelasting
Kindgebonden budget	Verzekering overig
Kinderbijslag	Abonnement telefoon
Alimentatie	Abonnement internet/tv
Overige inkomsten	Abonnement sport
	Abonnement overig (denk aan Netflix, Spotify)
	Kinderopvang
	Collegegeld/schoolgeld
	Boekengeld
	Gemeentebelasting
	Waterschap
	Vast spaarbedrag
	Overige lasten
	Dagelijkse en huishoudelijke uitgaven:
	Boodschappen
	Eten buiten de deur

	Verzorging (shampoo, tandpasta)
	Vervoer/reiskosten
	Uitgaan
	Roken
	Kleding en schoenen
	Overige uitgaven
Totaal:	Totaal

9. Betaal niet teveel!

Te veel betalen is zonde! Daarom wat tips/ideeën om geld uit te geven of om te besparen. Zo kun je denken aan de volgende oplossingen:

Huur- en puntensysteem

Om te zorgen dat je niet te veel betaalt voor je kamer of huis is er een landelijk puntensysteem waarmee je de maximale huur kan berekenen die je huisbaas kan vragen voor je kamer of huis. Je kunt dus uitrekenen of je teveel betaalt. Het komt vaak voor dat huurbazen toch meer vragen dan dat ze eigenlijk mogen vragen. Op het moment dat iemand het er voor over heeft, is dat geen probleem; maar waarom meer betalen als het minder kan! Woon je ergens en denk je dat je teveel huur betaalt, reken het dan eens na met het puntensysteem of dat klopt. Het puntensysteem kun je vinden op internet: www.huurcommissie.nl. Als blijkt dat je teveel betaalt, dan kun je binnen 6 maanden nadat je huurcontract is ingegaan de huurcommissie vragen de huurprijs te toetsen. Dit kost € 25,-. Als je inderdaad teveel huur betaalt dan moet de verhuurder je de lagere huur die is vastgesteld door de huurcommissie doorberekenen. Kijk op www.huurcommissie.nl voor meer informatie over het puntensysteem en de huurcommissie.

Huurtoeslag

Als je in een zelfstandige woonruimte woont, dus met eigen voordeur, eigen keuken, eigen douche en toilet kan het zijn dat je recht hebt op huurtoeslag. Dit hangt onder andere af van je inkomen, leeftijd en de huurprijs van de woning. Huurtoeslag wordt uitbetaald door de Belastingdienst. Je kunt het aanvraagformulier downloaden of digitaal invullen via de website van de belastingdienst www.belastingdienst.nl. Ook kan je hier terecht om te kijken of je wel of geen recht hebt op huurtoeslag. Te bereiken per telefoon op: 0800-0543 (gratis).

Kwijtscheldingen heffingen

Aan de gemeente moet je verschillende zaken betalen, waaronder onroerende zaak belasting, afvalstoffenheffing, etc. Als je onder een bepaald minimum zit met je inkomen, dan kun je voor sommige van deze belastingen gedeeltelijk kwijtschelding krijgen. Kijk op www.rotterdam.nl/belastingen voor meer informatie hierover.

Inkomstenbelasting invullen

Dit is één van de leukere manieren om aan geld te komen. Als je een baantje hebt gehad voor een aantal uur per week of alleen in de vakantie is de kans groot dat je geld terugkrijgt van de belasting. Als je werkt wordt er belasting van je loon ingehouden. Deze belasting wordt indirect gebruikt voor algemene dingen zoals straatverlichting, uitkeringen of het milieu maar ook bijvoorbeeld een buurthuis bij jou in de buurt of het JIP. Een deel van die loonbelasting die je betaalt kun je terugkrijgen. Voorwaarde daarvoor is wel dat je meer dan € 14,- terug kan krijgen.

Aangifte inkomstenbelasting doe je op Mijn Belastingdienst op de website www.belastingdienst.nl. Ook is er een aangifte App die te downloaden is voor iOS en Android via de website van de belastingdienst. Als je werkt is je werkgever verplicht je ieder jaar een jaaropgaaf te geven. Een jaaropgaaf is een overzichtje van wat je het hele jaar hebt verdiend, hoeveel belasting je hebt betaald en hoeveel er aan premies is ingehouden. Dus als je in het begin van het jaar je jaaropgaaf krijgt van

je werkgever kun je meteen op de site van de belastingdienst kijken of je iets terugkrijgt. Lukt het niet om de aangifte zelf in te vullen dan mag je ook langskomen bij het JIP Rotterdam.

10. Handig om te weten

Studenten-en scholierenregeling

Werk je en heb je recht op studiefinanciering, tegemoetkoming studiekosten of recht op kinderbijslag, dan kun je door middel van een formulier aangeven dat je in aanmerking wilt komen voor een bijzondere regeling (de studenten-en scholierenregeling). Deze regeling zorgt ervoor dat er niet te veel loonheffing wordt ingehouden. Dit betekent dat je aan het eind van het jaar niets hoeft terug te vragen en je iedere maand dus meer in handen krijgt. Dit gaat alleen op als je onder de loonheffingskorting blijft, anders moet je alsnog aan het eind van het jaar bijbetalen. Bij je werkgever of de belastingdienst (www.belastingdienst.nl) kun je hierover meer informatie krijgen.

Rotterdampas

Met de Rotterdampas kun je voor allerlei verschillende dingen kortingen krijgen. Zo krijg je korting bij de bioscoop, de bibliotheek, sportactiviteiten en nog veel meer. De pas kost eenmalig € 60,-. Als je een minimum inkomen of een uitkering hebt kost de pas €5,-. Studenten betalen €12,50. Kijk op www.rotterdampas.nl voor de verkoopadressen.

Jeugd-tegoed

Minderjarigen kunnen recht hebben op €250,- Rotterdampas tegoed wanneer ouder(s) een minimuminkomen hebben. Dit heet ook wel Jeugd-tegoed. Dit is vanaf maart 2018 aan te vragen. Meer informatie hierover op www.rotterdam.nl/jeugdtegoed

CJP

Het Cultureel Jongeren Paspoort is ook een kortingskaart gericht op culturele activiteiten. Je kunt dan denken aan film, boeken en theater. De kaart kost €17,50,- per jaar. Je kunt online een pas kopen via www.cjp.nl. Ook kun je hier terecht voor meer informatie en zien waarvoor je de pas kunt gebruiken. De kaart is speciaal voor jongeren tot 30 jaar.

11. Budgetteren

Budgettering is een hulpmiddel om je financiële situatie weer op orde te krijgen. Je maakt dan een schatting van je inkomsten en uitgaven in een bepaalde periode, bijvoorbeeld per maand of per jaar. Dit kun je vooraf doen, zodat je niet voor verrassingen komt te staan en kunt zien in welke maanden je het wat ruimer hebt dan andere. Als je het moeilijk vindt om een schatting te maken, omdat je niet weet waar je geld blijft, kun je ook alles bijhouden. Dit is wel een hele klus. Je moet dan al je bonnen gaan bewaren en precies opschrijven en bijhouden wat je waar aan hebt uitgegeven, maar daarna weet je wel precies waar het geld blijft! Als je precies weet waar het blijft, dan kun je ook kijken waar je op kan bezuinigen en waar het goed gaat.

Budgetberekening

Een budgetberekening bestaat uit inkomsten en uitgaven. Als je al je inkomsten bij elkaar hebt opgeteld en al je uitgaven ook, dan kun je deze bedragen met elkaar gaan vergelijken. Zijn je uitgaven lager dan je inkomsten, dan hou je geld over. Zijn je uitgaven hoger dan je inkomsten, dan kom je dus niet uit! In je overzicht kun je dan gaan kijken waar je op zou moeten bezuinigen om op minimaal het bedrag van je uitgaven te komen. Wees daarin wel realistisch. Op sommige uitgaven zoals vaste lasten en verzekeringen kun je niet bezuinigen en op sommige *wil* je niet bezuinigen. Doe de online-budgetberekening op: www.jip.org

Maandbegroting

Zet al je inkomsten en uitgaven per maand op een rijtje. De maandbegroting kun je zelf invullen en kun je vinden op bladzijde 11 van dit boekje.

Jaarbegroting

Je uitgaven en inkomsten zijn niet iedere maand gelijk. Je kunt daarom ook een jaarbegroting maken. Dat is voor een heel jaar bepalen wat je ongeveer kwijt bent. Zo kun je zien in welke maanden je wat ruimer of krapper in je geld zit en het dus wel of niet rustiger aan moet doen en wel/geen dure uitgaven moet plannen. Je kunt natuurlijk ook zorgen dat je met rekeningen die je niet iedere maand betaalt, toch elke maand rekening houdt. Stel je betaalt in januari altijd €160,- aan je sportschool. Je kunt dan € 160,- verdelen over de 12 maanden. Je neemt dan iedere maand $(160 : 12)$ 13,34 in je begroting op. Zo'n maand/jaarbegroting is ook handig bij het uitrekenen wat je aan je schulden per maand kan aflossen of om te zien hoeveel je kunt sparen.

TIP

Houdt ook rekening met zaken die je bijvoorbeeld 1 keer per jaar of per kwartaal betaalt. Denk ook aan huurverhoging, vakantie-uitgaven, belastingen etc.

12. Incasso/deurwaarder

Incassobureau

Een incassobureau is een bedrijf die voor andere bedrijven en organisaties schulden en openstaande rekeningen incasseert. Als jij een rekening niet betaalt en ook na een aantal herinneringen nog niet betaalt, dan kan het bedrijf waar jij die rekening aan moet betalen het innen van dat geld overlaten aan een incassobureau. Als dat gebeurt krijg je van het incassobureau een brief waarin staat dat je binnen een bepaalde termijn moet betalen. Als je niet binnen de afgesproken termijn betaalt (afgesproken met het incassobureau of je oorspronkelijke schuldenaar) dan moet je ook nog wettelijke rente betalen over het bedrag wat je open hebt staan. Vaak brengt een incassobureau je ook nog incassokosten in rekening. Doe je net alsof de brieven en aanmaningen niet bestaan dan kan het incassobureau naar de rechter stappen en vragen een uitspraak te doen over de betaling. De rechter kan dan de gerechtsdeurwaarder (dit is dus wat anders dan een incassobureau!) vragen om zijn beslissing (het vonnis) uit te voeren.

Gerechtsdeurwaarder

De gerechtsdeurwaarder is door de regering benoemd en heeft verschillende taken zoals het uitbrengen van dagvaardingen, beslag leggen op spullen en woningen (laten) ontruimen. Dit doet de deurwaarder niet gratis. Er bestaan vaste tarieven voor, die aan jou worden doorberekend. Er bestaan ook incassobureau's die ook gerechtsdeurwaarder zijn.

Voorkomen incassobureau en deurwaarder

Op het moment dat je schuld in handen is van een incassobureau of een deurwaarder moet je er rekening mee houden dat je schuld enorm kan oplopen door alle kosten die er gemaakt worden. Een schuld van € 250,- vanwege een telefoonrekening, kan verdubbelen of in het ergste geval verdriedubbelen!! Het is daarom belangrijk dat je het niet zo ver laat komen.

Dat is soms makkelijker gezegd dan gedaan. Als je rekeningen toch bij het incassobureau terecht zijn gekomen, betaal ze dan alsnog. Als het bedrag te hoog is om in een keer af te betalen, dan kun je ook een afbetalingsregeling proberen te treffen, zo voorkom je extra kosten.

Tips

- Als je ziet aankomen dat je rekeningen niet kunt betalen of regelingen (tijdelijk) niet kunt nakomen, onderneem dan **actie!** Informeer je schuldeisers en probeer afspraken met ze te maken, voordat ze zaken uit handen geven aan het incassobureau/deurwaarder.
- Ook al zijn je rekeningen in handen van een incassobureau, je kunt nog steeds zelf een afbetalingsregeling proberen te treffen met het incassobureau.
- Maak altijd je brieven open! (ook al lees je ze liever niet!).
- Als je er niet in je eentje uitkomt, zoek dan iemand die je erbij kan helpen (zie

adressen achterin dit boekje) of kom tijdens onze inloopsprekuren eens langs bij ons in het JIP Rotterdam!

- Blijf schuldeisers informeren over de stand van zaken en houdt ze op de hoogte!
- Schulden kunnen heel makkelijk ontstaan. Je vergeet bijvoorbeeld steeds een rekening te betalen. Probeer het niet zo ver te laten komen, denk vooruit en probeer op tijd in te grijpen als het fout gaat.
- Zorg dat je boetes voor verkeersovertredingen op tijd betaalt en laat ze niet liggen. Vaak is voor deze boetes geen afbetalingsregeling mogelijk, je kunt er geen schuldsanering voor aanvragen en ze kunnen razendsnel oplopen!

13. Schulden

Als je geld van iemand leent of een rekening nog niet hebt betaald, dan heb je een schuld. Iedereen heeft wel eens rekeningen open staan. Het wordt lastiger als je ziet dat je de schulden die je hebt niet meer kunt afbetalen en/of dat je weer geld moet lenen om andere leningen af te betalen. Je loopt dan de kans in een kringetje te blijven lopen en het ene gat met het andere te vullen.

Degene die jou het geld heeft geleend of je een rekening heeft gestuurd is de schuldeiser. Jij die nog geld moet betalen noem je dan een schuldenaar. Als jij je rekeningen, na een aantal herinneringen nog steeds niet hebt betaald, dan kan de schuldeiser maatregelen nemen. Vaak gebeurt dat door nog een laatste brief te sturen waarin geschreven wordt dat dit je laatste kans is om te betalen, betaal je niet dan kunnen ze het uit handen geven aan een incassobureau of gerechtsdeurwaarder. Natuurlijk snap je dat je moet proberen te voorkomen dat het zo ver komt. Heb je éénmaal schulden, dan kun je zelf je schulden proberen op te lossen. Bijvoorbeeld door betalingsregelingen af te spreken. Deze moet je natuurlijk wel kunnen nakomen! Lukt het je niet alleen dan kun je door middel van een schuldregeling proberen er vanaf te komen.

Schuldregeling

Alle dingen die je kunt doen om je financiële situatie weer op orde te krijgen vallen onder een schuldregeling, zoals budgetbeheer, schuldbemiddeling, schuldsanering of een combi hiervan. Voor hulp bij een schuldregeling kun je terecht bij de Kredietbank Rotterdam (KBR), het Algemeen Maatschappelijk Werk of de Sociale Dienst. Je kunt bij het JIP Rotterdam terecht om samen te bekijken wat, in jouw situatie, voor jou de beste optie is.

Budgetbeheer

Budgetbeheer houdt in dat je inkomsten "afgeeft" aan een organisatie die hiervan jouw schulden en je vaste lasten betaalt. Je krijgt van hen iedere week of maand zakgeld (dit is natuurlijk je eigen geld) waarvan je de boodschappen kunt doen. Het kan soms een oplossing zijn als je er zelf niet uitkomt, maar een nadeel is dat je zo niet echt een besef krijgt hoe je beter kan omgaan met je geld. Sommige organisaties proberen dit te voorkomen, door je langzamerhand steeds meer geld "terug" te geven, waarvan je ook dus steeds meer dingen zelf moet betalen en zelf ook in de gaten moet houden dat alles op tijd betaald wordt. Het is dan uiteindelijk de bedoeling dat je een beetje gevoel krijgt waar je allemaal rekening mee moet houden om rond te komen van je geld. Sommige organisaties brengen hiervoor kosten in rekening, je moet ze dus betalen voor het budgetbeheer.

Schuldbemiddeling

Bij schuldbemiddeling heb je iemand die je helpt bij het duidelijk en helder krijgen van je inkomsten, uitgaven en je schulden. Daarna maak je samen een plan hoe je de schulden kunt gaan oplossen. Ook kan de bemiddelaar contact opnemen met de schuldeisers om ze te vragen of ze aan jullie plan willen meewerken.

Schuldsanering

Je hebt twee vormen van schuldsanering: Vrijwillige schuldsanering en wettelijke schuldsanering.

Vrijwillige schuldsanering

Bij een vrijwillige schuldsanering probeer je afspraken te maken met je schuldeisers over de afbetaling van je schulden. De Kredietbank Rotterdam helpt je bij het oplossen van je schulden. Zo heb je nog maar te maken met 1 schuld en 1 schuldeiser. Dit kan alleen als alle schuldeisers waar je schulden bij hebt hiermee akkoord gaan. Als alle schuldeisers akkoord gaan moet je drie jaar lang afbetalen. Wat je precies moet afbetalen wordt uitgerekend door het verschil te nemen tussen je netto inkomsten en een vastgesteld bedrag voor je levensonderhoud (zoals eten en drinken) en vaste lasten. Dit bedrag moet je gebruiken om je schulden af te lossen. Ze gaan natuurlijk ook kijken of dit genoeg is om in drie jaar tijd je schuld af te betalen. Als het niet genoeg is kan de Sociale Dienst of de Kredietbank vragen aan de schuldeisers om met een kleiner bedrag dan dat ze zouden moeten krijgen genoeg te nemen. Ze hoeven hier niet persé aan mee te werken, maar beter iets dan niets natuurlijk!

Wettelijke schuldsanering

Als het niet lukt om zelf (met eventueel hulp van een bemiddelaar of hulpverlener) afspraken te maken met schuldeisers over de afbetaling van je schulden of het lukt je niet om af te betalen dan kun je de rechter vragen om een regeling op te leggen aan jou zelf, maar ook aan de schuldeisers waar je de schulden bij hebt. De rechter kijkt dan eerst of je er alles aan hebt gedaan om zelf tot een oplossing te komen en bekijkt nog een aantal zaken. Bijvoorbeeld of je wel alle informatie kunt geven en of de schuld niet is ontstaan door een misdrijf of fraude. Als hij of zij beslist voor een schuldsanering, dit duurt meestal drie jaar (eventueel maximaal 5 jaar), dan moeten de schuldeisers er ook verplicht aan meewerken. De rechter wijst ook een bewindvoerder aan die alles in de gaten moet houden. De bewindvoerder beheert je eigendom en ook de post gaat naar je bewindvoerder. Voor bepaalde zaken, zoals het aanschaffen van spullen moet je ook toestemming vragen aan de bewindvoerder. Na de termijn die de rechter met je heeft afgesproken kun je weer met een schone lei beginnen, want alle eventuele overgebleven schulden worden je dan kwijtgescholden. Dit laatste gaat alleen op als je de afspraken die zijn gemaakt nakomt, anders kun je failliet worden verklaard en blijven je schulden bestaan.

Schulden door schade

Je kunt schulden krijgen doordat je iemand anders schade toebrengt. Je trapt bijvoorbeeld een bal door een ruit of je loopt iemand omver en degene scheurt daardoor zijn nieuwe spijkerbroek of zijn enkelbanden. Als je een ander schade toebrengt dan ben je daarvoor zelf aansprakelijk vanaf je 16e jaar. Rij je bijvoorbeeld op je scooter rond en zie je die dure Mercedes net iets te laat, dan ben jij verantwoordelijk voor de schade die ontstaat, en dat kan je dus een hoop geld kosten.

Wanneer je 14 en 15 jaar bent kun je ook zelf aansprakelijk zijn voor schade die je hebt aangericht. Je ouder(s) moeten dan wel kunnen aantonen dat zij hun best hebben gedaan om de schade te voorkomen. Als ze dat niet kunnen zijn zij ook verantwoordelijk. Ben je onder de 14? Dan zijn je ouders altijd verantwoordelijk.

14. Studieschuld

Wanneer terugbetalen?

Terugbetalen begint op de eerste januari na het afstuderen. Je kunt de eerste twee jaar (aanloopfase) er voor kiezen om niet af te lossen. Omdat je bijvoorbeeld nog op zoek bent naar een baan of omdat je nog een vervolgstudie gaat doen. In die eerste twee jaar wordt er wel rente berekend, het kan daarom aantrekkelijk zijn om toch alvast te beginnen met afbetalen. Na die twee jaar ben je wel verplicht om te beginnen met afbetalen.

Hoelang terugbetalen?

Val je onder het oude stelsel dan moet je de totale schuld in 15 jaar (180 maanden) terugbetalen. Val je onder het nieuwe stelsel van studiefinanciering dan is dit 35 jaar.

OV te laat stopzetten

Zet je je studentenreisproduct te laat stop, dan kost je dat €97,- per halve maand. De eerste helft van de maand loopt daarbij tot en met de 15e van de maand. In 3 maanden kan dat dus al oplopen tot €582,-. Via deze link kun je zien hoe je je OV moet stopzetten:
<http://www.studentenreisproduct.nl/detail/studentenreisproduct-stopzetten/>

Van het stopzetten van je studentenreisproduct krijg je bij de ophaalautomaat geen bewijs. Binnen 2 weken krijg je een bericht waarop staat dat je je studentenreisproduct hebt stopgezet. Door in te loggen op Mijn DUO kun je binnen 5 werkdagen na de stopzetting ook zien dat je studentenreisproduct is stopgezet. Vanuit het JIP raden we je aan een foto of ander soort bewijs te maken tijdens het stopzetten, zodat je altijd kan aantonen dat je je OV echt hebt stopgezet voor het geval er iets misgaat. Bewaar dit bewijs goed! Voor meer informatie over je studentenreisproduct kun je terecht link:

<https://duo.nl/particulier/mbo-er/ov-en-reizen/reisproduct-stopzetten.jsp>

15. Helemaal geen geld

Door omstandigheden kan het zo zijn dat je helemaal geen inkomen hebt. Je bent bijvoorbeeld uit huis gezet of je kunt geen werk vinden. In sommige gevallen kun je aanspraak maken op een bijstandsuitkering. Je moet dan wel aan een aantal eisen voldoen. Ben je jonger dan 27 jaar dan kun je pas een bijstandsuitkering aanvragen als je geen onderwijs meer kunt volgen.

De hoogte van de uitkering is afhankelijk van jouw situatie en de draagkracht van je ouders (dit betekent dat het inkomen van je ouders meegeteld wordt). Het is namelijk zo dat je ouders financieel voor je moeten zorgen tot je 21 jaar wordt. Ben je jonger dan 27 jaar, dan kan je terecht bij het Jongerenloket, ben je ouder dan kun je bij jouw gemeente een uitkering aanvragen via de website.

Als je onder de 18 bent kun je alleen in hele uitzonderlijke situaties aanspraak maken op een uitkering. Bijvoorbeeld als je in een zogenaamde 'crisisituatie' weg bent uit huis en het niet mogelijk is om terug te gaan. Je moet dan wel contact hebben met een hulpverleningsinstantie. Per situatie wordt dan gekeken of je inderdaad een uitkering kan krijgen.

16. Lenen

Lenen klinkt zo makkelijk en dat is het ook. In ieder geval het afsluiten van een lening is niet moeilijk (tenzij je onder de 18 bent) want banken “verkopen” je graag een lening! Hoezo “verkopen”, hoor ik je denken? Ik betaal toch gewoon het geld terug? Daar heb je gelijk in, maar naast het geleende bedrag betaal je ook nog eens **rente**. De bank wil natuurlijk wel aan je verdienen! Lenen kost dus geld.

Rekensommetje:

In plaats van die ene scooter die je ervan koopt, betaal je eigenlijk voor 1 en 1/3 scooter!

BKR

Zodra je ergens geld leent en dat bedrag is hoger dan €250,- dan word je geregistreerd bij BKR. Deze afkorting staat voor Bureau Krediet Registratie. Dit bureau is om ervoor te zorgen dat je niet zomaar overal geld kunt lenen. Als je een lening afsluit zijn de geldverstrekkers ook verplicht je te toetsen bij het BKR. Dan kijken ze naar je aflossingsgedrag en of je nog ergens anders schulden hebt lopen. Daarnaast zijn ze ook verplicht je aan te melden als je de lening eenmaal hebt afgesloten. Schulden bij familie worden daar natuurlijk niet geregistreerd. Vanaf 1 mei 2017 worden mobiele telefoons van meer dan €250,- die op afbetaling worden gekocht ook geregistreerd worden bij BKR. Je telefoonabonnement wordt niet bij BKR geregistreerd. Kijk op www.bkr.nl voor meer informatie.

Stichting Preventel

Wanneer je 18 jaar bent kun je in Nederland heel makkelijk een telefoonabonnement afsluiten. Dit kan leuk zijn maar ook heel gevaarlijk. Je zit één of twee jaar aan een abonnement vast die je elke maand netjes moet betalen. Doe je dit niet volgt er een schuld en kan het zijn dat je provider je aanmeld bij Stichting Preventel. Dit is wel voor je eigen bestwil. Het wordt op deze manier moeilijker om nog een

nieuw abonnement af te sluiten. Providers kunnen namelijk bij Stichting Preventel toetsen of jij bij een andere provider openstaande vorderingen (rekeningen) hebt liggen. Dit voorkomt dat je opnieuw een abonnement afsluit die je ook niet kunt betalen, waardoor er weer een nieuwe schuld ontstaat. Laat het dus niet zover komen en betaal elke maand op tijd.

Lenen bij vrienden/familie: dit is vaak een oplossing voor kleine bedragen. Hou er wel rekening mee dat het heel verleidelijk is om bij bekenden geld te lenen. Maak hier goede afspraken over. Wanneer betaal je terug en als je dat doet in termijnen hoeveel betaal je dan per termijn terug?

Lening

Een lening kan uitkomst bieden, maar denk goed na voordat je een lening afsluit, want een lening kost je geld, je bent maanden (jaren) aan het afbetalen en lenen is duur. Ook als je op een gegeven ogenblik je lening niet meer kunt terugbetalen, kun je voor vervelende verrassingen komen te staan.

Als je toch geld wilt gaan lenen is het belangrijk om over een aantal dingen na te denken. Zoals bijvoorbeeld:

- Kan ik elke maand de aflossing missen? (want de aflossing wordt een vaste last)
- Moet ik dat geld echt hebben of kan ik er nu eerst voor sparen?
- Is het misschien handig om een extra bijbaantje te nemen om de aflossing af te betalen, zodat dit niet te lang blijft duren?
- Ga eens rondshoppen! Banken en geldverstrekkers hebben de plicht om hun regelingen op papier te zetten. Dat heet de financiële bijsluiter. Misschien dat de rente bij de ene bank minder hoog is dan bij de andere bank.
- Is nu lenen ook voor de toekomst een wijs plan? Is het een goede investering en levert het je ook over een aantal jaar nog wat op? Lenen voor spullen die niet lang mee gaan of waar je maar kort plezier van hebt (bijvoorbeeld een vakantie) is niet slim, want dan ben je langer aan het afbetalen dan dat je er plezier van hebt. Het is maar net of je het ervoor over hebt.

Er bestaan verschillende soorten regelingen om te lenen. Om deze af te sluiten moet je wel 18 jaar of ouder zijn. We zetten ze hier voor je op een rijtje:

Doorlopend krediet: hierbij mag je steeds geld lenen, tot aan een maximaal bedrag. Dat heet het kredietlimiet. Je hoeft niet het maximale bedrag op te nemen je kunt ook een klein beetje opnemen. Je betaalt elke maand een vast bedrag aan aflossing en rente voor het bedrag dat je geleend hebt. Het nadeel is dat de rente niet vast staat maar elke keer kan veranderen. Het kan dus zijn dat je het ene jaar meer betaalt dan het andere jaar.

Persoonlijke lening: je leent dan een van te voren vastgesteld bedrag. Bij het afsluiten van deze lening staan de hoogte van de rente en de tijd dat je afbetaalt vast.

Huurkoop: dat is wanneer je een scooter koopt en je betaalt in termijnen. Nadat je een aanbetaling hebt gedaan betaal je de rest van het bedrag terug in maandelijkse termijnen (en let op: vaak wordt hier een hoop rente over berekend). Zolang je dus die scooter niet hebt afbetaald is deze niet van jou. Er zitten wel wat nadelen aan deze vorm van lenen. Als je de scooter bijvoorbeeld in de prak rijdt voordat deze is afbetaald en het is ook nog jou schuld, dan moet je wel die maandelijkse termijnen betalen zonder dat je een scooter hebt.

Postorderbedrijven: Een postorderbedrijf is bijvoorbeeld de Wehkamp. Hier kun je de rekening in termijnen afbetalen. Dat noem je ook wel kopen op afbetaling. Dit lijkt aantrekkelijk maar uiteindelijk betaal je een hoog rentepercentage en betaal je veel meer terug. Een wasmachine van bijvoorbeeld €400,- kan dan uiteindelijk €600,- kosten.

Rood staan: Rood staan is eigenlijk een soort lenen. Je spreekt met de bank af dat je tot een bepaald bedrag in het rood (negatief) mag staan. Je rekeningen worden betaald en je kunt tot dat bedrag gewoon pinnen. Je betaalt wel rente over het bedrag dat je rood staat. Het lijkt heel handig, maar wees ook hier voorzichtig mee, want het is soms lastig je tekort weer aan

te vullen. Als je in het rood blijft staan, kost je dat ook gewoon rente. Banken hebben vaak bepaalde voorwaarden om rood te kunnen staan, bijvoorbeeld dat je iedere maand een bepaald bedrag gestort moet krijgen op je rekening en dat je iedere maand minstens 1 dag positief staat. Neem contact op met je bank voor meer informatie.

Let op!

**Je kunt op veel plekken 'nu kopen, later betalen', of betalen met een klantenkaart waardoor je ongemerkt ook een lening afsluit en daarvoor ook rente moet betalen!
 Informeer dus altijd goed naar de voorwaarden en laat je niet gek maken door mooie beloften!**

17. DUO

MBO

Gift of terugbetalen?

MBO 1 of 2

Doe je een opleiding op niveau 1 of 2, dan zijn je basisbeurs, studentenreisproduct en eventuele aanvullende beurs altijd een gift.

MBO 3 of 4

Doe je een opleiding op niveau 3 of 4? Dan worden de basisbeurs, studentenreisproduct en aanvullende beurs pas een gift als je je diploma binnen 10 jaar behaalt, gerekend vanaf je 1e maand studiefinanciering. Dit noemen ze ook wel 'prestatiebeurs'. Behaal je geen diploma, dan moet je alles terugbetalen: je basisbeurs, je aanvullende beurs en je studentenreisproduct. Alleen de aanvullende beurs over je eerste 12 maanden met studiefinanciering mag je altijd houden.

Je kan maximaal vier jaar een prestatiebeurs krijgen, daarna kan je nog 3 jaar een lening krijgen. Doe je een specialistische opleiding, dan kan je na 4 jaar nog 2 jaar prestatiebeurs krijgen.

Stop je voor 1 februari in je eerste jaar met je studie? Dan kan je vragen om je prestatiebeurs in een gift om te laten zetten. Je kan het alleen vragen als je voor het eerst een niveau 3 of 4 opleiding heb gevolgd of een prestatiebeurs heb gekregen.

Onthoud dat je altijd zelf je studentenreisproduct op tijd moet stopzetten!

Hoeveel krijg je?

Bedragen per maand geldig van augustus tot en met december 2018

	Thuiswonend	Uitwonend
Basisbeurs	€ 82,56	€ 269,45
Aanvullende beurs *	€ 339,96 **	€ 361,76 **
Lening	€ 179,86	€ 179,86
Totaal	€ 602,38	€ 811,07

* Krijg je geen of minder aanvullende beurs? Dan kun je het ontbrekende bedrag lenen, bovenop de 'gewone' lening.

** Als je nog geen lesgeld hoeft te betalen, is de aanvullende beurs € 94,75 lager.

Bedrag per maand als je alleen nog mag lenen: Doe je mbo 3 of 4? Dan kunt u maximaal 7 jaar studiefinanciering krijgen. De laatste 3 jaar daarvan kunt u alleen nog lenen. De maximale lening is dan € 934,49 per maand (in 2018).

(cijfers: www.duo.nl)

Je studiefinanciering staat aan het eind van de maand op je rekening. Het overzicht van de betaaldatum 2018 zijn te vinden op de website van DUO www.duo.nl

Bijverdienen

De grens voor bijverdienen is in 2018 € 14.456,00. Het gaat om je verzamelinkomen of belastbaar loon. Als je de grens voor bijverdienen nadert, moet je je studiefinanciering stopzetten.

HBO of Universiteit

Studiefinanciering voor hbo en universiteit bestaat uit 4 onderdelen: lening, studentenreisproduct, aanvullende beurs en collegegeldkrediet. Lening, reisproduct en collegegeldkrediet zijn er voor iedereen. De aanvullende beurs is afhankelijk van het inkomen van je ouders. De aanvullende beurs is afhankelijk van het inkomen van je ouders. DUO kijkt naar hun inkomen van 2 jaar geleden. Ook het aantal studerende of schoolgaande broers en zussen beïnvloedt de hoogte van je aanvullende beurs.

Studiefinanciering werkt anders als je nog onder het oude stelsel van studiefinanciering valt. Twijfel je over in welk stelsel je zit? Maak dan een test op: www.duo.nl

Oude stelsel

Wat je kunt krijgen en hoelang?

Studiefinanciering onder het oude stelsel voor hbo en universiteit bestaat uit 5 onderdelen:

- * basisbeurs
- * aanvullende beurs
- * studentenreisproduct
- * lening
- * collegegeldkrediet

De basisbeurs en het studentenreisproduct zijn er voor iedereen. Een aanvullende beurs, een lening en collegegeldkrediet moet je extra aanvragen. De basisbeurs, het studentenreisproduct en de aanvullende beurs kunnen een gift worden. Je moet dan binnen 10 jaar je diploma halen, gerekend vanaf je 1e maand studiefinanciering.

Hoelang studiefinanciering hbo?

Je krijgt voor een hbo-studie 4 jaar beurs. Daarna kun je nog 3 jaar lenen en 1 jaar reizen. Je moet al je studiefinanciering binnen 10 jaar opgebruiken. Vraag voor de zekerheid dus goed na bij DUO tot wanneer jij je studentenreisproduct mag gebruiken en zet het op tijd stop. Dit kan bij een ophaalautomaat. Het gebeurt niet automatisch. Als je dat niet op tijd doet, kost het je geld. Meer informatie over het oude stelsel kun je vinden op www.duo.nl

Nieuwe stelsel

Studiefinanciering HBO: lening of gift

Je studiefinanciering is een lening die je na je studie moet terugbetalen. Alleen het studentenreisproduct en de aanvullende beurs kunnen een gift worden. Je moet dan wel binnen 10 jaar je diploma behalen, gerekend vanaf je 1e maand studiefinanciering. Hoeveel jaren aanvullende beurs een gift worden, hangt af van de waarde van je diploma. Behaal je geen diploma, dan moet je alles terugbetalen. Behalve de aanvullende beurs in je eerste 5 maanden studiefinanciering. Die mag je altijd houden.

Je krijgt voor een 4-jarige hbo- of universitaire studie in totaal 7 jaar studiefinanciering. Een aanvullende beurs is alleen de eerste 4 jaar mogelijk. Het studentenreisproduct krijg je de eerste 5 jaar. Voor opleidingen die langer duren dan 4 jaar kun je langer studiefinanciering krijgen. Je moet al je studiefinanciering binnen 10 jaar opgebruiken.

Studentenreisproduct HBO of universiteit:

Het studentenreisproduct is onderdeel van je studiefinanciering. Hiermee kun je gratis of met korting reizen met het openbaar vervoer. **Let op!** Je reisproduct is een lening (€ 89,07 per maand in 2018). Alleen als je binnen 10 jaar je diploma behaalt, wordt je reisproduct een gift. Je kunt er daarom voor kiezen om je reisproduct niet op te halen.

Hoeveel krijg je?

	September t/m december 2018	
Lening	€ 479,46	
Aanvullende beurs*	€ 391,-	
Collegegeldkrediet	€ 171,67	
Totaal	€ 1,042,13	

Instellingscollegegeld

Als je instellingscollegegeld betaalt, kun je meer lenen voor het collegegeld. Van januari tot en met augustus 2018 kunt u maximaal € 835,83 lenen. Van september tot en met december 2018 kunt u maximaal € 858,33 lenen. U kunt nooit meer collegegeldkrediet krijgen dan u aan collegegeld moet betalen.

Na 4 jaar geen aanvullende beurs meer

Doe je een opleiding die 4 jaar of korter duurt? Dan kun je maximaal 7 jaar studiefinanciering krijgen. De laatste 3 jaar daarvan hebt u geen recht meer op een eventuele aanvullende beurs. U kunt dan € 934,49 per maand lenen (bedrag voor 2018), plus het bedrag voor het collegegeldkrediet.

(cijfers: www.duo.nl)

Extra toeslagen

Je kunt extra geld krijgen als je studeert en een kind verzorgt. Dit noemen we de 'eenoudertoeslag'. In 2018 is de eenoudertoeslag € 251,84 per maand. Je krijgt de eenoudertoeslag als je een kind hebt en geen partner. Dit kan jouw eigen kind zijn, maar dat hoeft niet. Voorwaarde is dat jij de kinderbijslag voor dit kind krijgt. Of het kind moet op jouw adres staan ingeschreven bij de gemeente.

Bijverdienen

HBO

Alleen als je nog onder het oude stelsel van studiefinanciering valt, is er een bijverdiengrens. Onder het nieuwe stelsel mag je onbeperkt bijverdienen.

18. Schulden en het JIP Rotterdam

Er zijn verschillende organisaties in Rotterdam die zich bezighouden met schulden. Zij kunnen je eventueel helpen als je er zelf niet helemaal uit komt. Ze werken allemaal net iets anders en hebben verschillende voorwaarden om in aanmerking te komen voor hun hulp. Je kunt dan denken aan voorwaarden zoals de hoogte van je inkomen, je leeftijd etc. Als je langskomt bij het JIP Rotterdam kunnen we samen met jou bekijken wat in jouw situatie de mogelijkheden zijn.

Je kunt bij het JIP Rotterdam terecht met al je andere vragen over geld en geldzaken. Je mag ons ook een mailtje sturen via rotterdam@jip.org. Naast dit boekje kun je op onze site www.jip.org meer informatie krijgen over geld en een online- budgetberekening maken.

Tijdens onze inloopspreekuren ben je van harte welkom in het JIP Rotterdam met al je vragen over geld en geldzaken. Vragen waar je bijvoorbeeld mee kunt zitten:

- Hoe kun je aan meer geld komen?
- Handige tips en ideeën
- Hoe kun je zorgen dat je rond komt met je geld
- Waar heb je recht op?
- Hoe maak je een maandbegroting/budgetberekening?

Geldmattie

Ben je tussen de 18 en 27 jaar oud? Heb je schulden of kom je er financieel even zelf niet uit? Vraag dan bij het JIP Rotterdam naar een Geldmattie. Geldmatties zijn jongeren die hun financiële zaakjes aardig op orde hebben. Zij willen hun kennis en ervaring inzetten om jongeren te helpen die het

minder goed getroffen hebben en hulpvragen hebben op het gebied van geld of schulden. Samen pakken jullie de problemen aan.
Geldmattie is een project voor en door jongeren.

Adres:

Vijverhofstraat 47 in Rotterdam
010 – 436 25 44 (vanaf 13.00 uur)

Whatsapp: 06-20521076

E-mail: rotterdam@jip.org

Website: www.jip.org

Twitter: jiprotterdam

Het JIP zit ook op Facebook : JIPRotterdam

Openingstijden:

Woensdag t/m zaterdag van 13.00-17.00 uur

Donderdag van 13.00-19.00 uur.

Je hoeft geen afspraak te maken om langs te komen. Je kunt gewoon binnenlopen en een medewerker van het JIP Rotterdam helpt je verder.

19. Handige adressen

<p>Kredietbank Rotterdam Prins Alexanderplein 21 3067 GC Rotterdam Tel. jongerenteam: 0104984501 www.rotterdam.nl/schulden</p>	<p>Jongerenloket Westblaak 122 3012 KM Rotterdam Tel: 14010 geopend van ma t/m vrij 8.30-16.30 uur www.rotterdam.nl/jongerenloket</p>
<p>Gemeentebelastingen Rotterdam Tel: 14010 www.rotterdam.nl/belastingen</p>	<p>Rotterdampaswinkel (in de bibliotheek) Hoogstraat 110 3011 PV Rotterdam Tel: 14010 www.rotterdampas.nl</p>
<p>Regiokantoor DUO Wihelminakade 131 A 3072 AP Rotterdam Tel: 050 – 5997755 www.duo.nl</p>	<p>Werkplein afhankelijk van je postcode Kijk op: www.werk.nl Tel: 14010</p>
<p>Belastingdienst Rotterdam Laan op zuid 45 3072 DB Rotterdam Tel: 0800-0543 www.belastingdienst.nl</p>	<p>UWV Werkbedrijf Rotterdam Laan op Zuid 393 3007 GE Rotterdam Tel: 0900-9294 www.uwv.nl</p>
<p>Sociale Verzekerings Bank Posthumalaan 100 3072 AG Rotterdam Tel: 010 417 4000 www.svb.nl</p>	<p>Hoogheemraadschap van Schieland/Krimpenerwaard Maasboulevard 123 3063 GK Rotterdam Tel: 010 - 453 72 00 www.schielandendekrimpenerwaard.nl</p>
<p>Bureau Krediet Registratie (BKR) 088-1502500 www.bkr.nl</p>	<p>Verbond van Verzekeraars Bordewijklaan 2 2591 XR Den Haag Tel: 070 - 333 85 00 www.verzekeraars.nl</p>
<p>Kinder - en Jongerenrechtswinkel Weteringstraat 225 3061 PN Rotterdam Tel: 010-4120208 http://rotterdam.kjrw.eu/contact/</p>	

Bijlagen

Bijlage 1: Minimumloon juli 2018 Bron: www.rijksoverheid.nl

In Nederland geldt een minimum jeugdloon. Dat betekent dat je vanaf je 15e, een minimum bedrag

aan loon moet krijgen uitbetaald als je werkt. Elk jaar op 1 januari en op 1 juli worden de bedragen aangepast.

Bedragen minimumloon per 1 juli 2018

De bedragen van het wettelijk minimumloon gelden voor een volledige werkweek. Meestal is dat 36, 38 of 40 uur per week. Dit hangt af van de sector waarin je werkt en de mogelijke cao-afspraken die gelden voor de sector. In de cao-afspraken staat hoe lang een normale werkweek duurt. In supermarkten bijvoorbeeld is een volledige werkweek 40 uur. In de horeca en de glastuinbouw is dat 38 uur per week. Werkt je parttime? Dan geldt het minimumloon, maar je salaris hangt af van hoeveel uur je per week werkt.

Per uur

Tabel: minimumloon per uur voor fulltime werkweek van 36, 38 en 40 uur (bruto bedragen per 1 juli 2018)

Fulltime werkweek in bedrijf	22 jaar en ouder	21 jaar	20 jaar	19 jaar	18 jaar	17 jaar	16 jaar	15 jaar
36 uur	€ 10.22	€ 8.69	€ 7.16	€ 5.63	€ 4.86	€ 4.04	€ 3.53	€ 3.07
38 uur	€ 9.69	€ 8.23	€ 6.78	€ 5.33	€ 4.60	€ 3.83	€ 3.35	€ 2.91
40 uur	€ 9.20	€ 7.82	€ 6.44	€ 5.06	€ 4.37	€ 3.64	€ 3.18	€ 2.76

De uurlonen in de tabel zijn naar boven afgerond. Omrekenen leidt tot een iets hoger bedrag per dag, week of maand dan het wettelijke minimum. In de tabel per maand, week en dag vindt je de officiële bedragen.

Per maand, week en dag

Tabel: minimumloon per maand, week en dag (bruto bedragen per 1 juli 2018)

Leeftijd	Per maand	Per week	Per dag
22 jaar en ouder	€ 1,594.20	€ 367.90	€ 73.58
21 jaar	€ 1,355.05	€ 312.70	€ 62.54
20 jaar	€ 1,115.95	€ 257.55	€ 51.51
19 jaar	€ 876.80	€ 202.35	€ 40.47
18 jaar	€ 757.25	€ 174.75	€ 34.95
17 jaar	€ 629.70	€ 145.30	€ 29.06
16 jaar	€ 550.00	€ 126.95	€ 25.39
15 jaar	€ 478.25	€ 110.35	€ 22.07

